

Jubilejno leto na Osnovni šoli Cvetka Golarja Škofja Loka

Leto 2013 je bilo za Osnovno šolo Cvetka Golarja jubilejno leto. Obeležili smo 50 let od njene ustanovitve ter 120 let šolstva v Retečah. V vseh teh letih je šola doživela veliko sprememb, ves čas pa diha z bližnjo in daljno okolico, sledi in se prilagaja spremembam. Učenci in zaposleni smo na našo šolo izjemno ponosni.

Šola je bila ustanovljena leta 1963, pod skupno streho na Trati je zbrala učence, ki so do tedaj k pouku hodili na različne šole. S šolskim letom 1956/1957 se je v prostorih Gorenjske predilnice začel pouk za učence od 1. do 4. razreda, ostali so imeli pouk v prostorih osnovne šole in gimnazije v Škofji Loki, in sicer popoldne od 13. ure naprej.

K šoli že od začetka spada tudi podružnica v Retečah. Pouk v Retečah se je začel že veliko prej, leta 1893, v Matevževi kajži.

120 let šolstva v Retečah

Tri leta zatem – leta 1896 – je bila v Retečah zgrajena prva šolska stavba – enorazrednica, po letu 1935 pa nova, današnja stavba, ki je bila med 2. svetovno vojno požgana in nato obnovljena. Med leti 1953 in 1960 je v njej potekal pouk v vseh osmih razredih, nato je bila zopet štirirazrednica. Postala je podružnica matične šole. Temeljito je bila obnovljena leta 1990, ko je bila dograjena tudi telovadnica.

Šolska zgradba v Retečah se je v preteklosti precej spreminjala, vedno se je poskušala prilagajati številu učencev. Na začetku naše skupne poti je bilo na podružnici v 4 oddelkih 67 učencev. Najmanj učencev je bilo v šolskem letu 2002/2003 – 48, največ – 100 pa v letih med 1995 in 1997, ko je v teh prostorih gostoval tudi oddelek matične šole. Od leta 2001/2002 je bilo na šoli zaradi uvažanja devetletke 5 oddelkov. V letu 2012/2013 je bilo na šoli 65 učencev, ponovno v 4 oddelkih, prvič je potekal kombinirani pouk 1. in 2. razreda. V prostorih šole deluje tudi enota vrtca.

Šola je povezana s krajem. Kako pomembna je podružnica zanj, je pokazala tudi prireditve, ki je nastala s sodelovanjem učencev ter zaposlenih na podružnici s Krajevno skupnostjo Reteče - Gorenja vas ter njenim kulturnim društvom. Učenci in učiteljice so pripravili kulturni program ter predstavili kratko zgodovino šolstva v Retečah. Poleg sedanjih so nastopili tudi nekdanji učenci: Borut Gartner, ki je režiral veseloigro Cvetka Golarja Dve nevesti, člani LLDG¹ Stara Loka so zaigrali enega od prizorov, krajan Reteč Matija Rant je pokazal, kako se pletejo košare iz šib, Drago Zupančič je zaigral na alt saksofon, otroški pevski zbor, z učiteljico Špelo Ferle, je zapel ob spremljavi Tamburaške skupine Bisernica, učenci so recitirali pesmi Cvetka Golarja, otroci iz vrtca so zaplesali. Vodja podružnice Magdalena Ovsenek je spregovorila o praznovanju okrogle obletnice in dejavnostih, ki so potekale v tem šolskem letu. Priprave so se začele že v lanskem šolskem letu. S petošolci so se lotili projektne naloge, v kateri so ob pomoči *Kronike župnije Reteče* raziskovali preteklost šole. Spoznavali so stavbe, v katerih je potekal pouk, in se seznanjali z načinom poučevanja v tistih časih. Učencem in staršem so predstavili pouk, kakršnega so imeli pred 2. svetovno vojno. Za učence je bila to zanimiva izkušnja, saj so ugotavljali, da se je pouk v tistih časih precej razlikoval od današnjega. Tudi na novoletnem sejemu je kulturni program povezoval preteklost in sedanjost. Voščilnice so okrasili s starimi motivi, ki so bili včasih priljubljeni in so prinašali srečo. Aprila so imeli delavnice za učence in starše. V šolski urnik so vključili predmete, ki jih v šolah že zdavnaj ni več: preizkusili so se v lepomislu, zeliščarstvu, ročnih delih ter se zabavali ob igrah, kakršne so se igrali včasih pred šolo in po njej.

Zbrani nastopajoči na prireditvi ob 120-letnici šolstva v Retečah.
(iz arhiva OŠ Cvetka Golarja)

1 Ljudsko ljubiteljsko Duhovno Gledališče Stara Loka.

50 let znanja na Trati – na Osnovni šoli Cvetka Golarja

Stavbo osnovne šole na Trati so začeli graditi v hrastovem gaju. Na začetku šolskega leta 1962/1963 je bila dograjena, 18. decembra 1962, na praznik Občine Škofja Loka, je bilo slavnostno odprtje. Ker pa šolski prostori še niso bili opremljeni, se je pouk za 565 učencev začel v drugem polletju, in sicer 11. februarja 1963. Sprva se je imenovala Osnovna šola Trata, od februarja 1969 pa po pesniku Cvetku Golarju.

V tem času se je šola spreminjala, posodobila in povečala. Stavba je postala premajhna in je v letu 1975/1976 dobila prvi prizidek, v letu 1986 pa drugega. Zadnja pridobitev so športna dvorana ter dve novi učilnici, ki smo jih slovesno odprli marca 2010.

Tudi število učencev se je zelo spreminjalo. Od 565 učencev, ki so šolo obiskovali prvo leto, je število naraščalo do leta 1991/1992, ko je bila s 1042 učenci najštevilčnejša šola v Škofji Loki in imela celo šest oddelkov posameznega razreda. Število učencev se je nato nekaj časa zmanjševalo, junija 2013 je bilo na šoli 719 učencev in 92 zaposlenih.

V šolskem letu 2012/2013 smo izpeljali več različnih prireditev v počastitev te častitljive okrogle obletnice. V naša praznovanja smo poskusili vključiti vse, ki so ali so bili kakor koli povezani s šolo. Sodelovali smo tudi v medijih in veseli smo bili čestitk ter odzivov ob tem; tako smo npr. izvedeli, da so dedki današnjih učencev z udarniškim delom pomagali pri gradnji šole.

V soboto, 22. 9. 2012, se je dvanajst delavcev Osnovne šole Cvetka Golarja s kolesi odpravilo na pot, ki so jo poimenovali *Čez loke in potoke*, po naslovu ene od pesniških zbirk Cvetka Golarja. Pesnik je bil rojen na Gostečah, a se je kasneje

Učenci so se skupaj s starši množično udeležili pohoda do Golarjeve rojstne hiše na Gostečah.
(iz arhiva OŠ Cvetka Golarja)

preselil v Ljutomer, kjer je tudi umrl. Zato so tudi dvodnevno kolesarjenje po 205 km dolgi poti začeli na Gostečah in zaključili v Ljutomeru. Tam jih je pozdravil ravnatelj ljutomerske gimnazije in jim razkazal hišo, v kateri je Cvetko Golar živel do smrti. Obiskali so tudi pesnikov grob. Projektu smo želeli dodati tudi humanitarno noto, zato smo se s prošnjo za finančno podporo obrnili na več podjetij in organizacij, zbrana sredstva pa namenili šolskemu skladu za pomoč učencem iz socialno šibkejših družin in nadstandardni program šole.

V soboto, 29. 9. 2012, so se učenci od 1. do 4. razreda s starši in učitelji v okviru projekta Zdrava šola in praznovanja 50. letnice Osnovne šole Cvetka Golarja izpred šole odpravili peš na Gosteče, k rojstni hiši Cvetka Golarja, nato pa na igrišče na Godešiču, kjer so bile po krajšem kulturnem programu na vrsti športne igre.

Rdeča nit vseh dogodkov je bil pesnik, po katerem se imenuje naša šola. Cvetko Golar se je ukvarjal tudi s sadjarstvom in čebelarstvom in nanj smo se spomnili spet v novembru, ko smo v okviru projekta Zasaditev šolskih ekoloških sadovnjakov v sodelovanju z Društvom Sorško polje na šolskem vrtu posadili sadna drevesa.

Praznično smo obarvali delovno soboto, 6. 4. 2013, ko smo šolska vrata odprli staršem in obiskovalcem. Prve tri šolske ure so bile posvečene delavnicam, učenci od 1. do 3. razreda so pripravili dobrodelni bazar, kdor je želel, je prinesel igračo, knjigo, igro ali šolsko potrebščino. Bazar so najprej obiskali prvošolci in izbrali, kar so želeli, nato so enako storili drugošolci in nazadnje tretješolci. Prvošolci so pripravili učno uro na temo 50-letnice naše šole, drugošolci pa kulturni program: nastopili so s pesmicami, plesom, pripovedovanjem svojih zgodb, predstavili so še spomine staršev in starih staršev na šolanje na naši šoli. Tretješolci so se igrali različne šolske igre, znanje o življenju in delu Cvetka Golarja pa so pokazali v kvizu, 3. b pa je staršem pokazal pouk s pomočjo interaktivne table. Četrtošolci in učenci 5. b so v okviru projekta Korak k sončku pripravili srečanje s slepo in gluho osebo. V šolski telovadnici so jim paraplegiki predstavili košarko in kolesarjenje paraplegikov. Učenci 5. a razreda so staršem predstavili Malo Golarjevo pot, v

Učenci so obudili spomin na pouk pred 50 in več leti.

(foto: Prijatelj&Prijatelj)

okviru katere so pripravili predstavitev pesnika Cvetka Golarja, naše šole in še osmih kulturnih spomenikov v bližini šole: cerkev, trikotno znamenje in spomenik padlim borcem na Suhi, grič Čik, železniško postajo, stavbo nasproti železniške postaje, Jelovico in skulpturo Petra Jovanoviča pred šolo. 5. c se je predstavil s kulturnim programom in delavnicami. Učenci 6. in 7. razreda so delavnice posvetili življenjski in ustvarjalni poti Cvetka Golarja: brali so njegova besedila, jih ilustrirali, prevajali v angleščino, se preizkusili v kvizu, urejali spletno učilnico o pesniku, spoznavali njegove sodobnike in čas moderne, prerisovali ljudske vzorce idr. Učenci 8. in 9. razreda so ustvarjali na temo ekologije, s poudarkom na onesnaženosti naših voda. Ob 11. uri se je začela športna prireditev, na kateri so se učenci v malem nogometu pomerili s starši, v odbojki pa z učitelji.

V petek, 12. 4. 2013, smo imeli prireditev, ki smo jo poimenovali Večer glasbenih spominov. Prireditev se je začela z Zdravljico, nato je otroški pevski zbor OŠ Cvetka Golarja zapel šolsko himno Pridno se učimo; učitelj Janez Triler jo je napisal posebej za okrogli jubilej šole.

Organizatorica učiteljica Branka Sušnik je k sodelovanju povabila glasbenike, ki so bili nekoč učenci naše šole in vsi so se z veseljem odzvali: Škofjeloški oktet, Barbara Volčič, Marko Jenko, Lambert Sušnik, Žiga Ravnihar, Luka Vehar in Janez Golob, Lenart Sušnik, Jernej Hostnik, družina Hawlina, Ema Igličar, Mateja Volčič, Bor Pogačnik in Tilen Šubic Krpič. Povezovalka programa je bila Mateja Feltrin Novljan, nekdanja učenka in bivša učiteljica naše šole, ki je v vezno besedilo vpletla svoje spomine na šolo. Vsem nastopajočim je ravnateljica v zahvalo izročila grafike, ki jih je izdelala učiteljica Vanja Jordanov. Na grafikah je bila stilizirana naslovnica pesniške zbirke Cvetka Golarja Čez Loke in potoke, motiv je krasil tudi sceno in koncertne liste.

Otroški in mladinski pevski zbor sta pod taktirko Jasne Camlek sodelovala tudi na sklepni prireditvi. (foto: Prijatelj&Prijatelj)

Vrhunec je praznovanje 50-letnice naše šole doseglo v četrtek, 20. 6. 2013, ko smo v športni dvorani Trata pripravili zaključno prireditev. Scenarij in igrico je napisala Mateja Feltrin Novljan, organizacijsko sta prireditve prevzela Jasna Camlek in Andrej Novljan. Slavnostni govor je imela zdajšnja ravnateljica mag. Karla Krajnik, ki je na kratko povzela zgodovino šole in na koncu poudarila, da smo vsi ponosni na znanje, pridobljeno v petdesetih letih. Na prireditvi je nastopilo okoli 150 sedanjih in nekdanjih učencev naše šole. Ob nastopih učencev smo prikazali videoprojkcijo, s katero smo pokazali zgodovino šole po obdobjih, ki so jih zaznamovali ravnatelji: Jakob Ušeničnik, Polonca Jeseničnik, Ivan Križnar, Mara Potokar in France Benedik. Vzporedno je potekala igrica v dveh učilnicah: učilnici nekoč, z rekviziti Šolskega muzeja, in sodobni učilnici, z računalnikom in projektorjem. V igrici so bile predstavljene razlike med poukom nekoč in danes. Na koncu je za pogostitev poskrbela šolska kuhinja. Slovesnosti se je poleg staršev, krajanov in zaposlenih udeležilo veliko že upokojenih sodelavcev, med njimi tudi štirje nekdanji ravnatelji šole, ravnatelji ostalih loških šol in vrtcev, ki so nas obdarovali z izdelki učencev, predstavniki občine z županom mag. Mihom Ješetom in mnogi drugi.

Tega dne so šolo obiskali učenci prve generacije, ki so imeli valetu pred 50 leti. Dopoldne so si ogledali šolo in se zvečer z veseljem udeležili osrednje prireditve.

Slavljenki smo namenili več pozornosti tudi v šolskem glasilu Trate, pod mentorstvom Svjetlane Urbančič. V njej smo strnili dogodke, povezane z okroglo obletnico. Vsaka leta smo v šolsko kroniko zapisovali pomembne dogodke, za glasilo smo zbrali nekaj poudarkov iz njih. V vseh letih je nastalo veliko spominov, povezanih s šolo. V Tratah smo zapisali misli nekdanjih ravnateljev, nekaterih

Prireditve so se udeležili tudi nekdanji ravnatelji šole. Od leve proti desni: Ivan Križnar, Polonca Jeseničnik, Mara Potokar, France Benedik, mag. Karla Krajnik in škofjeloški župan mag. Miha Ješe. (foto: Prijatelj&Prijatelj)

upokojenih učiteljic, svoje spomine so nam zaupali dedki in babice učencev. Predstavljeni smo tudi vsi zaposleni, skupaj nas je 92. Med današnjimi učitelji je 28 takih, ki so bili učenci te šole.

Naslovnico šolskega glasila Trate je krasil logotip ob 50-letnici šole, ki je spremljal vse naše prireditve v jubilejnem letu. Oblikovala ga je učiteljica Vanja Jordanov, sodelovali pa so učenci, vključeni v podaljšano bivanje.

Tako. Za nami je 50 let znanja. Pol stoletja bogate zgodovine, ki se je zapisala med šolskimi zidovi. Zdaj zremo naprej in kujemo načrte za prihodnost. Še naprej bomo strokovno, predano, predvsem pa z veliko ljubezni prenašali bogastvo znanja na nove rodove učencev.

Logotip ob 50-letnici šole. Iz papirja, porisanega s predmeti, simboli in pripomočki, ki učence spominjajo na šolo, učenje in znanje, sta izrezani številki 5 in 0, zraven je dodano »let znanja«.